

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาการเติบโตทางเศรษฐกิจนี้มุ่งศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนจากต่างประเทศทั้งทางตรงและทางอ้อมกับการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบของการลงทุนจากต่างประเทศที่มีต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา

การศึกษถึงความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนจากต่างประเทศทั้งทางตรงและทางอ้อมกับการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการลงทุนจากต่างประเทศของไทย 2) เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนจากต่างประเทศกับการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยมีตัวแปรที่นำมาใช้ในการศึกษาประกอบด้วยการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) การลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศ (FPI) และการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) สำหรับเครื่องมือที่นำมาใช้ในการศึกษาได้แก่ การทดสอบความนิ่งของข้อมูลด้วยวิธี Unit Root Test มาช่วยในการทดสอบเพื่อหาความนิ่งของข้อมูล การทดสอบหาความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาว (cointegration) เพื่อทดสอบหาความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวของตัวแปรที่นำมาศึกษา และทดสอบหาความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผล (Granger causality) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษาว่าตัวแปรใดเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอื่นหรือว่าแต่ละตัวแปรต่างก็เป็นอิสระต่อกัน หรือ แต่ละตัวแปรต่างเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของกันและกัน โดยใช้ข้อมูลทฤษฎีแบบอนุกรมเวลา (Time Series Data) เป็นรายไตรมาสตั้งแต่ไตรมาส 1 พ.ศ. 2548 – ไตรมาส 2 พ.ศ. 2560 รวม 50 ไตรมาส ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนได้แก่ ส่วนที่หนึ่งวิเคราะห์ในลักษณะเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และส่วนที่สองวิเคราะห์ในลักษณะเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยใช้แบบจำลอง VAR (Vector Autoregressive)

จากผลการศึกษาสภาพทั่วไปของการลงทุนจากต่างประเทศ พบว่า เงินลงทุนจากต่างประเทศที่ไหลเข้ามาในประเทศไทยมีแนวโน้มการขยายตัวลดลง และเมื่อพิจารณาเงินลงทุนจากต่างประเทศโดยจำแนกตามกลุ่มประเทศนักลงทุน พบว่านักลงทุนที่มีบทบาทสำคัญต่อการลงทุนจากต่างประเทศทั้งการลงทุนโดยตรงและการลงทุนโดยอ้อม คือ นักลงทุนจากญี่ปุ่น สิงคโปร์ฮ่องกง และจีน (ธนาคารแห่งประเทศไทย: 2560) การลงทุนจากต่างประเทศจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงนั้นมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงของการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศและผลกระทบที่สำคัญที่ส่งผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาวิกฤตการณ์ทางการเมืองภายในประเทศที่ยืดเยื้อ ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติภายในประเทศ ปัญหาเศรษฐกิจของยุโรปและสหรัฐอเมริกา ปัญหาการจลาจลของตะวันออกกลาง และ ปัญหาเศรษฐกิจของญี่ปุ่น ฯลฯ ที่ส่งผลอัตราการการเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศของไทย (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: 2554)

สำหรับการทดสอบความนิ่งของข้อมูลพบว่า ค่าสถิติที่ได้จากการคำนวณ Unit Root Test ด้วยวิธี ADF และ PP test ณ ระดับนัยสำคัญ 5% การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) การลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศ (FPI) และการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) ข้อมูลมีลักษณะไม่นิ่ง (non-stationary) จึงได้นำข้อมูลทั้งหมดไปหาผลต่างลำดับที่ 1 (first difference) และทำการทดสอบ Unit Root ใหม่อีกครั้ง พบว่า ณ ระดับผลต่างลำดับที่ 1 ข้อมูลของตัวแปรทั้งหมดมีลักษณะนิ่ง

ในการศึกษาความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาวด้วยวิธี Cointegration เป็นการทดสอบว่าตัวแปรที่นำมาศึกษานั้นมีความสัมพันธ์กันในระยะยาวหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) การลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศ (FPI) และ การเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) นั้นมีความสัมพันธ์กันเชิงดุลยภาพในระยะยาวจำนวน 3 สมการและทั้งสามตัวแปรมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

ในการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อหาความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลด้วยวิธี Granger causality เป็นการทดสอบเพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ตัวแปรว่าตัวแปรอะไรเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอื่น และผลของเหตุนั้นเป็นอย่างไร จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ว่า ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 มีตัวแปร 2 คู่ที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลต่อกันอย่างมีนัยสำคัญคือ

คู่ที่ 1 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) กับ การเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) พบว่า ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไทย (FDI) ไม่ได้เป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) ในขณะที่การเติบโตทางเศรษฐกิจกลับเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI)

กล่าวคือ หากปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) เปลี่ยนแปลงไปก็ส่งผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) ในทางกลับกันหากการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) เปลี่ยนแปลงไปทั้งในลักษณะเพิ่มขึ้นหรือลดลงก็จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามไปด้วยในลักษณะทิศทางเดียวกัน

คู่ที่ 2 การลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศ (FPI) กับ การเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) พบว่า ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 การลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศไทย (FPI) ไม่ได้เป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) ในขณะที่การเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) เป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของการลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศ (FPI) กล่าวคือ หากปริมาณการลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศ (FPI) เปลี่ยนแปลงไปก็ไม่ได้เป็นสาเหตุให้การเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ในทางกลับกันหากการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) เปลี่ยนแปลงทั้งในลักษณะเพิ่มขึ้นหรือลดลง การลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศ (FPI) ก็จะเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามไปด้วยในลักษณะทิศทางเดียวกัน

2. การอภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) การลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศ (FPI) และ การเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) ได้ข้อสรุปดังนี้

2.1 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) การลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศ (FPI) และ การเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) ทั้งสามตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในระยะยาว และมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐานัญญา โอชะพนม, จุฬิราวรรณ ศรีเจริญ เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรวิศา รัตนวราหะ (2553) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิรัตน์ จิตต์ช่วย (2554) เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย ผลการวิจัยสรุปไว้ว่า “ การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ การลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือการเติบโตทางเศรษฐกิจ

ภายในประเทศ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และการลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศในประเทศไทย ซึ่งถ้าหากประเทศไทยมีการเติบโตทางเศรษฐกิจภายในประเทศเพิ่มมากขึ้นจะเป็นแรงจูงใจให้นักลงทุนจากต่างประเทศให้ความสนใจเข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น

2.2 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ไม่ได้เป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) ส่วนการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) เป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) กล่าวคือ ถึงแม้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) จะเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงก็ไม่เป็นสาเหตุให้การเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ส่วนการเปลี่ยนแปลงของการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) ไม่ว่าการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) จะเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงย่อมส่งผลให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามไปด้วยเช่นกัน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชนารถ ปานทอง (2553) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาคของไทย และสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรภรณ์ อัครีสุวรรณ (2548) ศึกษาเรื่องการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศไทย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐาณินา โขมะพนม,ฐิติวรรณ ศรีเจริญ ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ถัดดาวลัย พรหมดนตรี (2550) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาคของประเทศไทย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ โชติช่วง (2557) ศึกษาเรื่องปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทย ที่ผลการวิจัยสรุปไว้ว่า “ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไม่ได้เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ แต่การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของไทย แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hang Minh Le (2004) ศึกษาความสัมพันธ์สองทางระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ผลการวิจัยสรุปว่า “การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับการเติบโตทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กันแบบสองทิศทางค่อนข้างสูง กล่าวคือการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศให้สูงขึ้น การเติบโตทางเศรษฐกิจถือเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสูงเช่นกัน ซึ่งเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ก่อให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) ของประเทศในอาเซียน”

สำหรับสาเหตุที่นักลงทุนจากต่างประเทศตัดสินใจเข้ามาลงทุนในประเทศไทยนั้น ไม่ได้เข้ามาเพราะการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศโดยตรงเพียงสาเหตุเดียว แต่นักลงทุนชาวต่างชาติอาจเข้ามาจากหลายสาเหตุ เช่น ประเทศไทยนับเป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน การผลิตและส่งออกในกลุ่มประเทศอาเซียน ระบบสาธารณูปโภคที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ สะดวกสบาย มีวัตถุดิบในการผลิต และแรงงานมีศักยภาพ ราคาและค่าจ้างที่ต่ำ สถานที่ตั้งของประเทศไทยเป็นสถานที่ของภูมิศาสตร์ที่มีความโดดเด่นสามารถเดินทางไปได้หลายประเทศ และ ความมีเสถียรภาพของฐานการผลิต

2.3 การลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศ (FPI) ไม่ได้เป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) กล่าวคือ ถึงแม้เงินลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศ (FPI) จะเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงก็ไม่ได้เป็นสาเหตุให้การเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) เปลี่ยนแปลงไป ส่วนการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) เป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของการลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศ (FPI) กล่าวคือหากการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น การลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศ (FPI) ก็จะมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ในทางกลับกันหากการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) มีอัตราการขยายตัวลดลง การลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศ (FPI) ก็จะเปลี่ยนแปลงลดลงตามไปด้วยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรวิศา รัตนวราหะ (2553) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยสรุปไว้ว่า “มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้นของประเทศไทยมีผลกระทบต่อการลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้นของประเทศไทยที่เพิ่มขึ้นจะจูงใจให้ชาวต่างประเทศเข้ามาลงทุนในหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมากขึ้น”

ถึงแม้ผลการศึกษาจะพบว่าทั้งการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) กับ การลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศ (FPI) จะไม่ได้เป็นสาเหตุทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) ภายในประเทศขยายตัวโดยตรง แต่ทั้งการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) และการลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศ (FPI) อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในประเทศในลักษณะทางอ้อมโดยส่งผ่านภาคการส่งออก ซึ่งเป็นภาคเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับเงินตราต่างประเทศ เพราะเศรษฐกิจของประเทศไทยนั้นพึ่งพาการส่งออก เนื่องจากการส่งออกเป็นธุรกิจที่สามารถทำให้ได้มาซึ่งเงินตราจากต่างประเทศไหลเข้าสู่ประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ซึ่งรายได้จากการส่งออกก็เป็นส่วนที่ประเทศนำมาใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ จึงถือว่าการ

ส่งออกเป็นกลไกสำคัญหนึ่งที่สำคัญในการผลักดันให้เศรษฐกิจของประเทศไทยมีอัตราการขยายตัวอยู่ในระดับสูง

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า การเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth) ภายในประเทศเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของการลงทุนจากต่างประเทศทั้งทางตรงและทางอ้อมจากต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ถ้าการเติบโตทางเศรษฐกิจภายในประเทศมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น การลงทุนจากต่างประเทศก็จะปรับตัวเพิ่มขึ้นตามไปด้วย การปรับตัวเพิ่มขึ้นของเศรษฐกิจในประเทศแสดงให้เห็นว่าอุปสงค์ภายในประเทศสูงขึ้น ประชาชนในประเทศมีรายได้เพิ่มมากขึ้นและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศปรับตัวดีขึ้นทำให้นักลงทุนจากต่างประเทศให้สนใจเข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น ดังนั้นการที่รัฐบาลจะดึงดูดเม็ดเงินจากนักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศนั้น รัฐบาลควรให้ความสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยให้อยู่ในระดับที่ดีอย่างต่อเนื่องและยาวนานที่สุด ซึ่งแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยก็มีหลากหลายแนวทาง เช่น รัฐบาลควรกำหนดนโยบายหรือมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาฝีมือแรงงานหรือบุคลากรของประเทศไทยให้มีศักยภาพในการทำงาน มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้แรงงานมีประสิทธิภาพสามารถเทียบกับต่างประเทศได้ เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีจุดแข็งด้านแรงงานมีประสิทธิภาพค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับประเทศต่างๆ ในอาเซียน และประเทศไทยยังได้เปรียบในด้านภูมิศาสตร์โดยเฉพาะในด้านการคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำและทางอากาศ ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย รัฐบาลควรมีการกำหนดนโยบายเพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางในการคมนาคมขนส่งในภูมิภาคเอเชีย โดยการเร่งปรับโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมขนส่งของประเทศเพื่อเพิ่มช่องทางในการคมนาคมขนส่งให้มากขึ้นและสะดวกสบายมากกว่าเดิม รวมทั้งควรมีการพัฒนาาระบบสาธารณูปโภค โครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสาร เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ และเนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีขนาดตลาดใหญ่และมีศักยภาพในการซื้อสูงเพราะมีจำนวนประชากรสูงถึง 66.7 ล้านคน ประกอบกับประเทศไทยมีภูมิประเทศที่เหมาะสมในการทำการค้า รัฐบาลควรใช้จุดเด่นนี้มาใช้ในการกำหนดนโยบายเพื่อเร่งขยายตลาดและสร้างประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งหากสามารถทำได้จะส่งผลทำให้เกิดการจ้างงานประชากรในประเทศไทยมีงานทำ มีรายได้ ความเป็นอยู่ดีขึ้น ส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศไทย

ขยายตัวมากขึ้นเป็นการดึงดูดเม็ดเงินจากนักลงทุนต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น และในขณะเดียวกันรัฐบาลหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีมาตรการในการอำนวยความสะดวกสบายให้กับนักลงทุนจากต่างประเทศ โดยการออกนโยบายหรือมาตรการในการลดต้นทุน ลดขั้นตอนในการยื่นเรื่องเพื่อเข้ามาลงทุนในประเทศไทยของนักลงทุนจากต่างประเทศ รวมทั้งการกำหนดอุตสาหกรรมกลุ่มเป้าหมายและกำหนดเขตอุตสาหกรรมพิเศษที่ต้องการให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้าไปลงทุนโดยการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเช่น เพิ่มระยะเวลาที่ได้รับยกเว้นภาษีให้มากขึ้นกว่าอุตสาหกรรมเดิม และควรคงไว้ซึ่งนโยบายการค้าและการลงทุนเสรี ในขณะเดียวกันก็ควรเร่งเปิดเสรีกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อขยายตลาดให้ใหญ่ขึ้น และรัฐบาลควรลดผลกระทบที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศหดตัว เช่น ปัญหาวิกฤตการณ์ทางการเมืองที่ยืดเยื้อที่ส่งผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจภายในประเทศและยังส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนจากต่างประเทศที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศไทย ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เศรษฐกิจหดตัวและสามารถดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น รัฐบาลหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีการกำหนดมาตรการในการรักษาความสงบในประเทศให้มีความเข้มงวดมากขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในลักษณะความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาว (Cointegration) และการศึกษาถึงความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลระหว่างตัวแปร ซึ่งการทดสอบหาความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองวิธีที่ใช้ในการทดสอบเป็นเพียงวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการทดสอบ ในการศึกษาครั้งต่อไปอาจจะวิธีการศึกษาวิธีการทดสอบอื่นมาใช้ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์และนำผลการที่ได้นั้นมาเปรียบเทียบกับวิธีการของ Cointegration และ Causality

ในการศึกษาความสัมพันธ์ครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ เงินลงทุนทางอ้อมจากต่างประเทศกับอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทยเท่านั้นไม่ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของประเทศอื่นที่อยู่ในกลุ่มอาเซียนซึ่งหากทำการศึกษาผลของการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศต่างๆแล้วนำมาเปรียบเทียบกับกันจะทำให้มองเห็นภาพผลกระทบของการลงทุนจากต่างประเทศที่มีผลต่ออัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศอย่างชัดเจนขึ้น